

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 6 (91) червень 2012 р.

4 червня Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет очолив храмовий празник кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку. Під час Божественної Літургії з ним співслужили: митрополит Луцький і Волинський Михаїл, архієпископ Рівненський і Острозький Іларіон, вікарій нашої єпархії єпископ Володимир-Волинський Матфей, канцлер протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Ігор Швець, декан собору протоієрей Микола Нецькар, декани єпархії та інші священно-

служителі. Радість православного торжества розділив римсько-католицький єпископ Маркіян Трофим'як. На богослужінні було вельми багато вірних, серед них – луцький міський голова Микола Романюк.

Разом із владикою Іларіоном із Рівного прибула чимала група прочан.

Після завершення Відправи, яку транслювала в прямому ефірі Волинська держтелерадіокомпанія, Святейшого привітав хор Центру християнського виховання дітей і молоді. *Світлина Леоніда МАКСИМОВА*

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 48 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіяльних відомостей», радіопередач, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavja.lutsk.ua

ХРОНІКА

У Любомльському деканаті

1–5 травня в храмі Архистратига Михаїла м. Любомль перебувала копія Тростянецької чудотворної ікони Божої Матері «Одигітрія».

Зустрічало образ духовенство Любомльського та Шацького благочинь. Щодня декан і настоятель парафії протоієрей Віктор Возняк, інші священники відправляли акафіст Богородиці, а 6 травня реліквію перенесли до храму Святої Трійці цього міста.

Як зазначив о. Віктор, прикластися до святині йшли як віряни нашої Церкви, так і УПЦ Московського Патріархату.

У Володимирському районному деканаті

6 травня митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив храмове свято парафії Великомученика Юрія Переможця, що у Володимирі. Із владикою співслужили районний декан і настоятель Юріївського собору протоієрей Євген Шевчук, міський декан протоієрей Юрій Пилипець, місцеве духовенство. Учасниками торжества стали голова райдержадміністрації Валентин Скуба й міський голова Петро Саганюк.

За Богослужінням архієпископ виголосив проповідь про наслідування святих угодників Божих. Він зазначив, що мова про святих – це мова про сьогодні, у якому ми повинні вчитися жити за прикладом життя та вчинків Божих угодників. Не говорити про це, а бути такими, – наголосив високопреосвященний. Адаже преподобний Серафим Саровський сказав: «Спасешся сам – і біля тебе тисячі спасуться». Архієрей закликав присутніх брати приклад зі святого Юрія й старатися, як і він, жити праведним християнським життям, насамперед використовуючи зло з самого себе.

Згадати молитвою

У містах, селищах і селах єпархії відбулося поминання жертв Другої світової війни.

8 травня митрополит Михаїл, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап та голова інформаційно-видавничого центру протоієрей Віталій Собко взяли участь в урочистостях в обласному муздрамтеатрі ім. Т. Шевченка.

9 травня владика, канцлер, декан протоієрей Микола Нецькар та інше духовенство кафедрального собору Святої Трійці відправили заупокійні літії на Меморіальному комплексі обласного центру – біля центрального монумента і пам'ятного знака на честь українців, депортованих із Забужжя. В архієпископському слові владика наголосив, що це день пам'яті полеглих, день радості та великих сподівань. Тож нехай Бог допоможе нам перемагати зло в наших серцях, нехай у них запанують мир і любов. Високопреосвященний закликав молитовно згадати всіх, хто загинув, щоб Господь за їхні страждання дарував їм Царство Небесне.

Привітали архієпископа

9 травня митрополитові Луцькому і Волинському Михаїлові виповнилося 46 років. Оскільки цього дня і владика, і духовенство брали участь у заходах, присвячених поминанням жертв Другої світової війни, відзначення дня народження традиційно перенесли.

Отож 10 травня в кафедральному соборі Святої Трійці обласного центру відправили Літургію і подячний молебень. Їх відслужили владика Михаїл, вікарій єпископ Володимир-Волинський Матфей, канцлер о. Микола Цап, декан собору о. Микола Нецькар, ректор Волинської православної богословської академії (ВПБА) протоієрей Ігор Швець, декани єпархії та інші священнослужителі. У молитві взяли участь намісниця володимирського монастиря Різдва Христового ігуменя Марія (Гнатенко), викладачі й вихованці ВПБА, миряни.

У вітальному слові від духовенства і мирян єпархії владика Матфей підкреслив: «Велика дяка Богові і Священному Синоду нашої Церкви за те, що саме Вас, владико, вісім років тому було призначено духовним керманцем на древню Волинську кафедру. З вашого благословення і вашими турботами щоденно зростає і міцніє наша Церква, освячується багато нових храмів, розбудовується духовна школа, яка завдячуючи вам отримала статус богословської академії, загалом оновлюється єпархія. Всі ми постійно відчуваємо Вашу архи-

МИСТЕЦТВО

СПРАВЖНЯ ПОЖИВА
ДЛЯ ДУШІ

У Волинському інституті післядипломної педагогічної освіти відбулася презентація трьох книг письменника, що пише на духовну тематику, – Віктора Гребенюка (підписує художні твори псевдонімом Брат Віктор). Ректор інституту Михайло Сташенко у вступному слові наголо- сив, що в нашому краї чимало талановитих лі-

наших днів), у різних частинах планети, на землі й потойбіччі, але пов'язані Україною–Руссю, її покликанням у світі. Центральна частина книги – це низка одноактних п'єс, що їх зіграли перед оповідачем справжні історичні особи. Варто вже й для того прочитати цей особливий твір, щоб зрозуміти, що в позаземних сферах ведеть-

Художній керівник театру «Гармидер» Руслана Порицька з автором інсценізованої новели

тераторів, але Віктор Іванович – особливий, бо творить книги духовні, має в цій царині вагомий доробок. Він також редагує часопис «Педагогічний пошук» цього інституту.

Кожна людина створена за подобою Божою, повинна скеровувати свій талант на славу Всевишнього та благо ближнього. Багато пишуть прозу і поезію, але не багато хочуть віддавати свій талант на вівтар Господній. Брат Віктор відчув у собі таку потребу і трудиться на Божій ниві не тільки як письменник а й працює редактором інформаційно-видавничого центру консисторії – газети, сайта, радіопроеграми, книг видавництва «Ключі», – сказав про автора протоієрей Віталій Собко.

Віктор Гребенюк – випускник Поліграфічного інституту (редактор наукової літератури), більше тридцяти років працює у видавничій справі, вісім літ очолював видавництво Волинського національного університету імені Лесі Українки «Вежа», та завжди відчував потребу писати на духовну тематику. До слова, а особливо Божого, підходить з великою вваженістю і відповідальністю, а тому, творячи епос «Діяння небожителів» і відчуваючи брак релігійних знань, здобув теологічну освіту у Волинській духовній семінарії. І тоді Брат Віктор успішно довершив поетичний епос «Діяння небожителів» – велику, непросту для прочитання книгу, яку високо оцінюють літературознавці. І не дивина, що цей твір став третім за рейтингом на торішньому конкурсі «Європейська християнська книга». У ньому події відбуваються в різні епохи (від Адама до

я велика війна за кожную людську душу між злими силами та янголами-охоронителями, які беруть нас від спокус.

За благословенням церковної влади Брат Віктор творить римовані акафісти, які служать у храмах. Особливо важливий у вітчизняній літературі акафіст Пресвятій Богородиці перед її образом «Нерушима Стіна», бо у ньому оспівана Діва Марія – Оранта, яка оберігає Україну.

Крім того, він автор християнських новел – збірок «Хрещате» і «Тетрамерон». Його «Тетрамерон» – повна протилежність усім відомому «Декамерону», адже кожна з новел Брата Віктора стверджує, що нічого випадкового немає у цьому світі, усюди є непомітна присутність Бога.

На презентації цих книг в Інституті післядипломної педагогічної освіти звучали уривки акафіста у концертному виконанні кліросного хору Свято-Троїцького собору, демонструвалися фрагменти, записані на радіо й телебаченні, а головним було високодуховне спілкування, яке вкотре нагадувало, що не хлібом єдиним житиме людина. Емоційно, зворушливо і глибоко актори народного аматорського театру студії «Гармидер» відтворили новелу «Крижем». Тож цілком імовірно, що повчальні історії збірки «Тетрамерон» візьмуть до репертуару й інші драматичні колективи, щоби зі сцени донести високодуховне слово Віктора Гребенюка не лише до читача, а й глядача.

Лідія КЛІМЧУК
Світлина автора

Звучить акафіст Пресвятій Богородиці – «Нерушимій Стіні»

пастирську опіку та надихаємось Вашою ревністю у служінні Богу й Українській Церкві».

Звертаючись до присутніх, митрополит зазначив: «Дякую, що ми разом будемо Церкву, допомагаємо людям знайти віру й бути впевненими в завтрашньому дні... Я радію, що можу вам усім прислужитися. Бажаю, щоб ми разом розбудували Київський Патріархат і були єдиною громадою, бо в єдності перебуває Бог».

У щасливу путь!

У середніх школах області відбулися випускні урочистості. Священники нашої єпархії, багато випускників, їхніх батьків і вчителів використали цю нагоду для подячної молитви Богові.

12 травня у кафедральному соборі Святої Трійці увесь день відправляли особливі подячні молебні. Один із них очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл.

Після Богослужіння владика звернувся до присутніх зі словом. Він побажав юним отримати подальшу освіту, що дасть можливість вирозити той талант, яким наділив їх Господь. Архієпископ нагадав молоді про заповідь шанувати батьків, а батькам – не дратувати дітей, а навпаки, мудро допомагати їм, дозволити дітям відбуватися як особистість.

Дякували Богові за успішне завершення навчання й у Горохові. З цієї нагоди декан, настоятель парафії Вознесіння Господнього протоієрей Андрій Сидор відслужив подячний молебень. Адаже цього року випускниками стали ті, кого на початку 1990-х років він охрестив. У щасливу дорогу благословив душпастир випускників НВК «Загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів – гімназія».

Рушник єднання

13 травня, у День матері, декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар був учасником урочистого відкриття III Всеукраїнського фестивалю вишитих рушників «Вишиті обереги єднання» на Театральному майдані Луцька. У вітальному слові о. Микола зазначив, що бути матір'ю – це не обов'язок, а покликання. Доки існуватиме мати, доти існуватиме людство. Мама – це радість, сльози, недоспані ночі, коліскова, порада, любов, через яку ми реалізуємо себе в житті. А вишиті рушники – це історія нашої Церкви і країни, природа, святкові барви, що свідчать про миролюбність та радість кожній людині.

Студенти Волинської православної богословської академії теж долучилися до дійства, тримаючи в руках ікону Пресвятої Богородиці, уквітчану прекрасним вишитим рушником.

У Маневіцькому деканаті

13 травня учні недільної школи парафії Святого Миколая Чудотворця в Колках вітали своїх мам та бабусь із Днем матері. З дитячих вуст прозвучало найщиріше поетичне, прозове та співане слово. Декан і настоятель храму протоієрей Андрій Закидальський, вітаючи парафіянок, подякував їм за терпіння та закликав Боже благословення. Сльози радості було помітно на очах матерів, коли їх діти співали многії літа.

Цього ж дня з нагоди 69-ї річниці створення Колківської республіки о. Андрій відслужив біля пам'ятного хреста «Борцям за волю України» заупокійну літію по спочилих героях. Разом з усіма молилися члени Братства ветеранів ОУН–УПА ім. Кліма Савура, інші представники громадськості. У пастирському слові декан закликав не забувати у своїх молитвах загиблих воїнів.

У Києві

13–14 травня митрополит Луцький і Волинський Михаїл перебував у столиці, де взяв участь у відправах на честь священномученика Макарія, митрополита Київського, мощі якого спочивають у Свято-Володимирському кафедральному соборі. Богослужіння очолив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

15 травня владика Михаїл взяв участь у Всеукраїнській науковій богословсько-історичній конференції, присвяченій 1150-літтю утворення Київської Митрополії та хрещення Русі за часів князя Аскольда (Оскольда). Захід проходив у Київській пра-

Продовження на 4 стор.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ЗЕМНІ НАГОРОДИ СВЯЩЕНИКІВ

Запитання

У вашій газеті друкується інформація про нагородження священнослужителів камилавкою, палицею, набедренником. Що означають ці нагороди? Де, як і коли їх носять?

Відповідає протоієрей Ігор Скиба

Нагороди в Православній Церкві є формою відзначення трудів у пастирському служінні, богословській, науковій та адміністративній діяльності, відбудові храмів і монастирів, у реалізації місіонерських, благодійних, соціальних та просвітницьких програм.

Нині є два види нагород: богослужбові та позабогослужбові. До позабогослужбових належать ордени, медалі та грамоти, якими можуть нагороджуватись не тільки духовенство, а й миряни. Богослужбовими заохочуються лише єпископи, священники та диякони. Це піднесення у сані та елементи літургійного облачення, які мають особливе духовне значення і вручаються у строгій послідовності. Оскільки Українська Православна Церква довгий час була складовою Російської, то й нагороди у нас здебільшого наслідують російську традицію.

Першою нагородою священослужителя є набедренник – прямокутний плат на довгій стрічці із зображенням хрестного знамення посередині. Носиться він на правому стегні й символізує «меч духовний, що є Слово Боже» (Еф. 6:17). Слово, яким має бути озброєний священник і яке відобразилося у Четвероєвангелії, на що і вказує чотирикутна форма набедренника.

Із 1797 р. як нагороди почали вживатись головні убори – скуфія і камилавка.

Подальшою нагородою православного ієрея з XVIII ст. є наперсний хрест. Надягається він за богослужінням поверх убрання, у повсякденному житті — поверх ряс або під одягом, носиться на грудях («на персах»).

А золотим наперсним хрестом нагороджують духовенство за довголітнє ревне служіння. Символічно священничий хрест означає, що той, хто його носить, в усьому повинен наслідувати Ісуса Христа, Який постраждав за гріхи світу і є Його слугою. Особливе духовне значення має і ланцюжок, з'єднаний посередині перемичкою так, що одна його частина охоплює шию священника, а друга опускається на його спину. Він означає несення ієреєм хрес-

ження хреста посередині. Символічно палиця має те ж саме значення, що й духовний меч (Слово Боже), і належить до вищого рівня нагород тому, що означає ще й край рушника, яким Ісус Христос витирає ноги ученикам.

Наступна відзнака священника – хрест із прикрасами. Він має вигляд оздобленого розп'яття. Цю традицію започатковано у 1820 р., коли, згідно з указом імператора Павла I, священникам, які відряджались у закордонні

Набедренник

Камилавка

Золотий наперсний хрест

Палиця

Хрест із прикрасами

Митра

та, як ніс Христос на Своїй спині, – як знамення подвигів і страждань у земному житті. Також символізує пастирську опіку про душі ввірених священнику парафіян.

Рішення щодо нагородження набедренником, камилавкою та наперсним хрестом – у компетенції єпархіальних архієреїв, а про піднесення достойних кліриків до сану протоієрея єпископи просять Патріарха. Титул «протоієрей» (перший, старший священник) займає п'яте місце у списку церковних нагород. Шосте – право носіння т.зв. палиці під час богослужіння. Хоч ця нагорода й називається палицею, однак із жезлом, патерицею нічого спільного не має. Це ромбовидний плат із зобра-

ження хреста посередині. Називались вони «кабінетними хрестами» і впродовж XIX ст. отримали статус чергової церковної нагороди для особливо достойних священнослужителів.

Вінцем богослужбових відзнак православного духовенства є митра. Під час богослужіння вона нагадує про терновий вінець, котрим був коронований Спаситель. Цей звичай Християнство запозичило від Старозавітної Церкви, де первосвященники носили на головах особливу пов'язку (кидар) зі словами «Святість Господя». Такими ж пов'язками в I ст. прикрашали свої голови апостоли Іоан Богослов і Яків, брат Господній. Вони символізували плат,

котрим була перев'язана голова Спасителя під час Його погребіння і який потім став свідченням Його Воскресіння з мертвих. Із VI ст. під час богослужіння почали вживатись головні убори у вигляді корон візантійських імператорів, які прикрашались дорогоцінним шиттям і священними зображеннями. Сучасного вигляду митра набула у XVIII ст. Це богослужбовий головний убір сферичної форми, по боках якого розміщуються іконки Ісуса Христа, Божої Матері, Іоана Предтечі та інших святих.

У дуже рідкісних випадках за особливі заслуги перед Церквою Патріарх може нагоро-

дити священника правом носіння другого хреста з прикрасами, так званим патріаршим хрестом та саном протопресвітера.

У Православ'ї немає одностайності щодо богослужбових відзнак. Зокрема, набедренник існує тільки в УПЦ КП та РПЦ. Камилавка у грецькій традиції є не нагородою, а частиною одягу священника. На православному Сході ієромонахи та ієреї не носять наперсного хреста. Митра там розглядається виключно як предмет архієрейського облачення.

Звичайно ж, система нагород має деяке значення. Однак найкраща нагорода лиш та, яку Господь обіцяв на Небесах.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; vuv@ukr.net

ДУХОВНА ШКОЛА

ПЕРШИЙ ВИПУСК АКАДЕМІЇ

31 травня у Волинській православній богословській академії (ВПБА) відбувся перший випуск бакалаврів та магістрів богослів'я. З цієї нагоди в Луцькому кафедральному соборі Святої Трійці відслужили Божественну Літургію та подячний молебен, а в актовому за-

ський Симеон, вручив дипломи 20-м бакалаврам і 81-му магістру богослів'я.

У вас є могутня зброя – Слово Боже, – звернувся до випускників колишній ректор Волинської тоді ще семінарії кандидат богословських наук Петро Вінцукевич. Він побажав майбутнім пасти-

лям бути такими духовниками, щоб проблеми парафіян стали їхніми особистими. Виступили також іще один колишній ректор протоієрей Сергій Мельничук-Мартинюк, єпископи Павло та Симеон, викладачі ВПБА професор Михайло Кучинко, історик-архівіст Володимир Рожко.

Владака Симеон відзначив якість нашої духовної школи, куди їдуть навчатися навіть за тисячі кілометрів і де духовно зростають. А єпископ Павло, який теж цього дня отримав диплом магістра богослів'я, підкреслив, що тут насамперед навчають бути доброю людиною.

Під час святкового засідання владики Михайл разом із почесними гостями, до яких долучився єпископ Дніпропетровський і Павлоград-

ський Симеон, вручив дипломи 20-м бакалаврам і 81-му магістру богослів'я.

У вас є могутня зброя – Слово Боже, – звернувся до випускників колишній ректор Волинської тоді ще семінарії кандидат богословських наук Петро Вінцукевич. Він побажав майбутнім пасти-

Митрополит Михайл у своєму слові зазначив великим є той викладач, у якого студенти досягли більших висот, ніж він сам. Тому владики закликав випускників не полишати навчання, постійно вдосконалювати знання, щоб перевершити своїх учителів. Також високопреосвящений запевнив, що академія й надалі розростатиметься. Зокрема, при ВПБА відкривається науково-дослідний інститут, який вивчатиме Православ'я на Волині.

На завершення промови архієрей вручив ювілейні медалі (на честь 20-ліття відродження Волинської духовної семінарії) достойникам, які вагомо спричинилися до розвитку ВПБА. А кожному випускникові було вручено подарунок – збірку «Добрий пастир».

Закінчилась урочистість концертом академічного хору під керівництвом Неоніли Чобич-Швець.

Валерія ЛЕСЮК

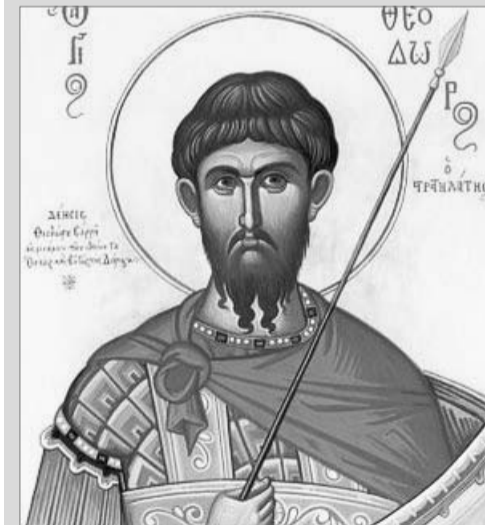
Світлина інформаційної служби єпархії

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

21 червня – святого Феодора Стратилата

Цей угодник походив із міста Євхайт (у Малій Азії, нині Туреччина) і був воєводою (з грецької — «стратилатом») у місті Гераклеї. Своїм благочестям викликав до себе прихильність городян, і багато язичників, бачивши його добродійне життя, приймали Христову віру. Коли чуток про це дійшла до імператора Ліцинія (308–323 рр.), співправителя Костянтина, він прибув до Гераклеї і примушував Феодора поклонитися ідолам. Коли ж Феодор залишився непохитним, розгніваний правитель наказав піддати його жорстоким мукам. Святого Феодора розтягнули на землі, били залізними прутами, палили вог-

нем і нарешті розпінули на хресті й викололи очі. Уночі ангел з'явився мученику, зняв його з хреста і повністю зцілив його. На ранок слуги Ліцинія, послані кинути тіло Феодора в море, побачили його здоровим й увірували в Христа. Увірувало також багато інших язичників, що бачили Боже чудо. Дізнавшись про це, Ліциній наказав обезголовити святого Феодора. Страждання його були описані очевидцем, слугою і писарем Уаром.

Віталій КЛИМЧУК

ХРОНІКА

Продовження. Початок на 2 стор.

вославній богословській академії під проводом Святійшого Патріарха. Як зазначено на сайті Serkva.info, на пленарному засіданні виступили ієрархи та науковці. Було зачитано ряд доповідей: «Стародавні літописи та хроніки про християнізацію Русі», «Аскольдове хрещення Русі», «Вплив прийняття християнства київським князем Оскольдом: історична ретроспектива та сучасність», «Товариства пам'яті князя Оскольда» та ін. Матеріали конференції ввійшли до чергового тому «Трудів Київської духовної академії». У ході засідання презентовано книгу «В Українській Церкві велика була духовна сила» (автори Арсен Зінченко та Ірина Преловська).

Нові лики святого

15 травня інспектор з питань місійної діяльності консисторії протоієрей Юрій Близнюк побував у Музеї волинської ікони, де взяв участь у відкритті виставки «Образ святого Миколая Чудотворця в іконописі, стародруках, металопластиці і декоративно-прикладному мистецтві XVII–XXI століть». Звертаючись до учасників заходу, о. Юрій зазначив: недаремно наші предки обрали Миколая Мирлікійського своїм покровителем, адже він – могутній заступник за нас перед Богом. Також душпастир подякував усім, хто долучається до збереження духовної спадщини.

На виставці представлено більше 100 експонатів із різних колекцій, які відображають образ угодника. Оглянути експозицію можна буде до кінця літа.

Мистецтво і молитва

17 травня, перед Міжнародним днем музеїв, вікарій епархії єпископ Володимир-Волинський Матфей та староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець, студенти Волинської православної богословської академії взяли участь у відкритті мистецького проекту «Ніч музеїв» у Луцькому художньому музеї (Замок Любарта). Захід розпочався на руїнах церкви Апостола Йоана Богослова із заупокійної літїї за спокій душі князя Любарта, яку очолив владика. Звертаючись до присутніх, архіпастир наголосив: якщо ми пам'ятаємо минуле, то ми варті мати майбутнє.

Пом'янули страждальців

20 травня, у День пам'яті жертв політичних репресій, владика Матфей відслужив заупокійну літїю по загиблих перед пам'ятником на Замковій площі Луцька. Із ним співслужили віце-канцлер протоієрей Олександр Безкоровайний та намісник луцького Замкового монастиря Архангелів ігумен Святополк (Канюк) з братією. У молитві взяли участь голови облдержадміністрації Борис Клімчук, облради Володимир Войтович, міськради Микола Романюк, представники громадськості.

Владика закликав не забувати тих, хто поклав своє життя за ближніх, за Україну. «Поки ми живемо, молимося, ми не повинні забувати тих, котрі стали жертвами політичних режимів», – підкреслив преосвященний.

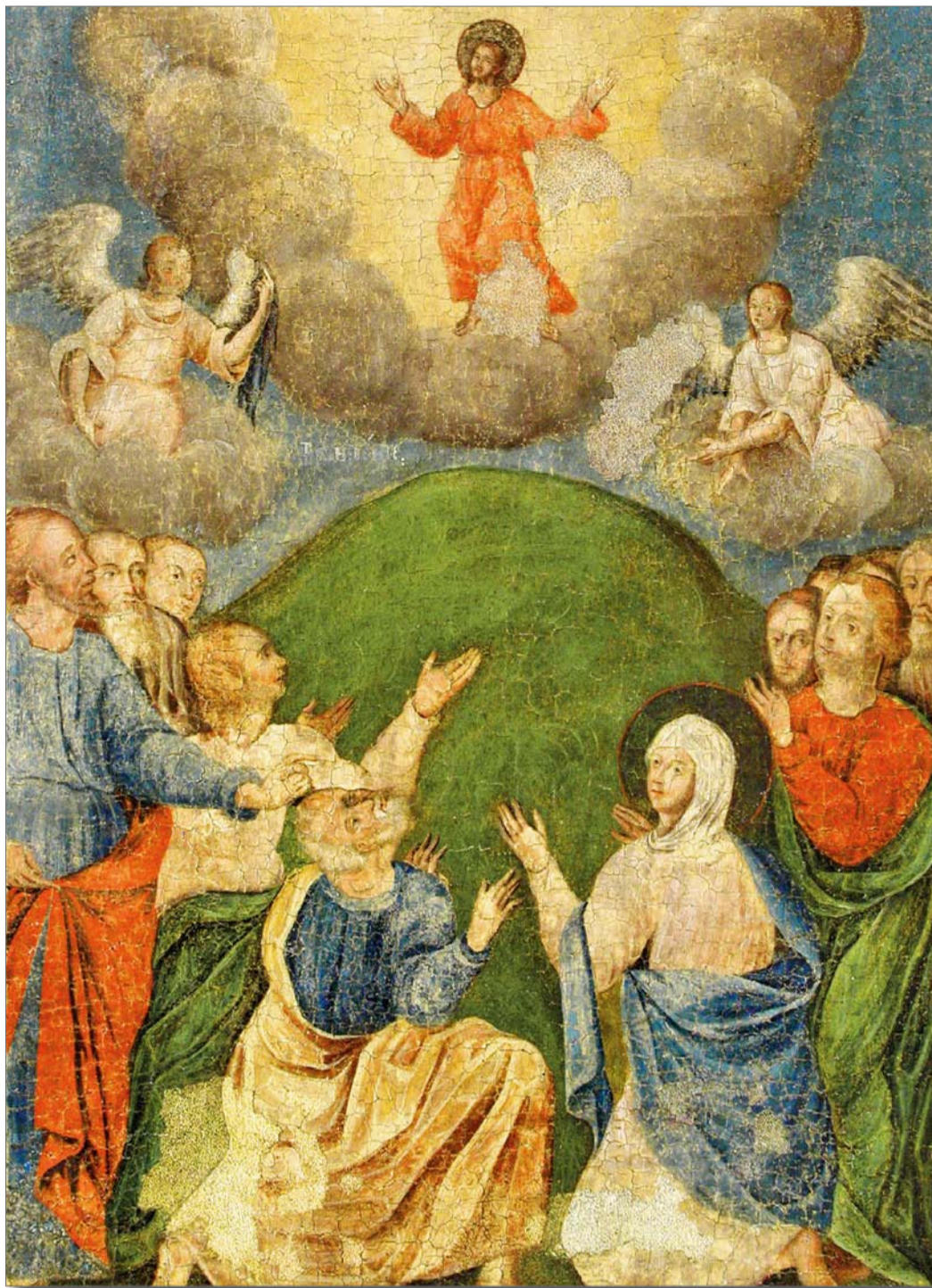
У Володимирському міському деканаті

20 травня у недільній школі собору Різдва Христового вперше відбулося тестування із Закону Божого. Директор школи та клірик собору протоієрей Ігор Бігун повідомив інформаційній службі епархії, що іспит із такою формою перевірки знань показав високий рівень засвоєння матеріалу. Дітей же, котрі найкраще написали тестові завдання, буде нагороджено кількадецима відпочинком на озері Світязь. За словами о. Ігоря, викладачі не зупиняться на досягнутих результатах. Наступного року заплановано продовжувати вдосконалення програми і способу викладання дисциплін.

У Горохівському деканаті

24 травня, у день Вознесіння Господнього, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну Літургію у Вознесенському храмі в Горохові та освятив пам'ятну дошку, встановлену на стіні церкви при вході в пам'ять про колишнього настоятеля. Це – протоієрей Володимир Мисечко, який душпастирював тут в 1941–1942 рр. (про нього наша газета писала в березневому числі).

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Образ «Вознесення Господнє», XVIII ст. Передано у Волинський краєзнавчий музей із церкви села Пірванче Горохівського деканату в 1981 році. Матеріали: дерево (липа, ялина), паволока, левкас (грунт із крейди та клею), темпера. Реставровано у 1983 році Л. Я. Обухович. Експонується в Музеї волинської ікони.

На сороковий день після Воскресіння (Пасхи) відзначаємо Вознесення Ісуса Христа на небо. Це одне з найбільших, дванадцятих свят. Протягом сорока днів Ісус являвся Своїм учням і вчив їх. В останній день вивів у місцевість Віфанію на Оливну гору, востаннє поблагословив їх, віддалився і вознісся на небо (Мф. 16:19; Лк. 24:50–52; Діяння 1: 9–11).

Перші зображення цієї події, які збереглися, відносяться до III–IV століть. Сцена Вознесення вирішувалася тоді особливо: рука Бога-Отця, яка протягується з-за хмар, веде Ісуса Христа по горі до неба. Зображали також вогняну колісницю, серафимів, сонце і місяць, сувій у руці Спасителя, царську корону, яку підносять ангели. Пізніше на основі складних богословських пошуків було розроблено візантійський канон ікони Вознесення і появилася нова композиція, що поєднувала два плани – верхній і нижній. Внизу – Діва Марія з апостолами, вгорі – постать Ісуса в сьвітлі, що супроводжується двома ангелами.

Пірванецька ікона «Вознесення Господнє» – це складова празничного ряду іконостасу. Її композиція поєднала традиції візантійського мистецтва і барокові здобутки західноєвропейських майстрів. Бачимо спробу передати чудесну подію реалістично, наблизили до історичної картини. Все ж, за законами сакрального мистецтва, тут історичне зображення поєднується з символічним. Історичне ґрунтується на буквальному біблійному описі події, а символічне має літургійний характер. У нижній частині композиції зображено дві постаті, що стоять на колінах, – апостола Петра і Богородиці, які несуть символіку Церкви Христової. Нижній план образу утворений правою і

лівою групою апостолів з Марією. Їх закомпоновано в умовну дугу, яка огинає зображення Оливної гори. Щодо кількості апостолів, то протягом історії іконописання використовували різні варіанти, найчастіше дванадцять та одинадцять. Автор цього образу подав десятох учнів Христових, відрухавши зрадника Юду й апостола Павла, який ще не був покликаний. Жести рук апостолів передають захоплення і радість.

Верхній план ікони відображає постать Ісуса в золотистому сьвітлі. Він у червоному хітоні з молитовно піднятими руками, оточений хмарами, піднімається в небо. З обох сторін від Нього на хмарах два ангели наче ілюструють біблійну розповідь: «...два мужі в білій одежі стали при них та й сказали: "Мужі галилейські ... Цей Ісус, Який вознісся від вас на небо, прийде так само, як ви бачили Його, коли Він сховався на небо" (Діяння 1: 11).

Для досягнення досконалості в побудові образу іконописець застосовує принцип центричності, адже він символізує божественну ідею світу. Вершина гори є умовним центром кола, яке утворюють лики всіх осіб сюжету.

Колірний лад образу звучить радісно і велично. Яскраві червоні акорди, розміщені триполюсно, підтримуються чистим глибоким зеленим тоном у центрі композиції. Переливи жовто-золотистих відтінків поєднуються з багатством синіх. Така повнота кольору якнайкраще передає Божественну гармонію.

Лики Ісуса, Богородиці й ангелів ідеальні, такі, як створила їх традиція впродовж століть. Апостолам іконописець надає індивідуальних рис, відтворює їхній психологічно-емоційний стан.

Віруючий, звертаючись до цієї прекрасної ікони, дивовижним чином переживає Вознесення Господнє, яке наповнює духовною силою.

Лариса ОБУХОВИЧ,
художник-реставратор
Волинського краєзнавчого музею

Із владикою співслужили декан і настоятель парафії протоієрей Андрій Сидор та інше духовенство. У проповіді про святість людини архієрей наголосив: бути освяченими – це значить бачити в ближньому своєму образ Божий. Любов повинна проявлятися не лише в храмі, а й поза ним, у будь-якому місці, адже шануючи ближнього, ми прославляємо Бога, зазначив архіпастир.

Також цього дня було освячено прапор України біля храму.

Вітаємо!

Андрія Гнатюка, головного редактора епархіяльної телестудії «Собор» і газети «Волинські епархіяльні відомості», відзначено премією «Смарагдова ліра» у номінації «Журналістика». Нагороду щорічно вручає Державна прикордонна служба України за кращі твори літератури і мистецтва про прикордонників з нагоди їхнього професійного свята. Урочисте відзначення переможців відбулося **25 травня** у Києві, в Адміністрації прикордонників.

3 охоронцями рубезів

25 травня митрополит Луцький і Волинський Михаїл та канцлер епархії протоієрей Микола Цап взяли участь в урочистостях із нагоди Дня прикордонника, що проходили в Палаці культури обласного центру. Владика привітав охоронців рубезів Батьківщини із професійним святом, Луцькому прикордонному загону подарував ікону Ісуса Христа. До святкування приєдналися голова Волинської облради Володимир Войтович, міський голова Микола Романюк, представники громадськості.

У Луцькому міському деканаті

30 травня настоятель парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці в Луцьку священник Микола Савчук взяв участь у презентації книги «Свої серед своїх» кандидата історичних наук Олега Савчука на його запрошення. Захід відбувся у Волинському краєзнавчому музеї.

У виданні йдеться про депортацію українців із Холмщини й Підляшся в УРСР у 1944–1947 рр. Звертаючись до присутніх, о. Микола закликав усіх українців завжди шукати те, що об'єднує, а не роз'єднує.

У консисторії

31 травня, у День працівників видавництва, поліграфії і книгорозповсюдження, у Волинській облдержадміністрації завершився I етап щорічного конкурсу «Волинська книга». На ньому було відзначено видавничий відділ нашої епархії «Ключі». Від імені митрополита Луцького і Волинського Михаїла завідувач «Ключів» Дмитро Головенко привітав усіх із професійним святом. Він висловив свої думки з приводу підтримки книговидавництва і розповсюдження з боку обласної влади, роботи видавничої ради ОДА, тендеру на друк книжок.

Віце-канцлер епархії протоієрей Олександр Безкоровайний взяв участь у 20-му благодійному телерадіофоні «Поспішаймо робити добро», який відбувся **1 червня** з нагоди Міжнародного дня захисту дітей. Звертаючись до глядачів, о. Олександр зазначив, що людина, яка чинить милосердя, збирає для себе духовний скарби. Адже в Біблії сказано: «Радість людини – її добродійність» (Прит. 19:22). Зібрані кошти підуть на виконання програм Фонду «Житло – сироті», «Участь у долі дітей» (придбання святкового одягу і взуття випускникам, матеріальна допомога обдарованим), «Здорова дитина – здорова нація» (оздоровлення, лікування сиріт, хворих дітей). Кошти можна переказувати на рахунок: 2600000001727 в ПАТ «Укрсоцбанк» у м. Київ, МФО 300023, код 05810132, Волинське обласне відділення Дитячого фонду України.

До професійних свят

З нагоди Дня журналістики і Дня працівників видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження **5 червня** наш митрополит у співслужінні з духовенством кафедрального собору Святої Трійці відправив заупокійну літїю по спочилих і молебень за живих представників цих фахів нашого краю.

У проповіді владика наголосив на необхідності нести через слово, засоби масової інформації побільше добра. Бо служити ближньому, створеному на образ і подобу Божі, – це служити Богові.

Закінчення на 6 стор.

СВЯТА

ПРАЗНИК ІЗ ПЕРВОІЄРАРХОМ

Зустріч духовного провідника

3 червня ввечері до Луцька прибув Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, щоб разом із волинянами відзначити храмове свято кафедрального собору Святої Трійці. Від межі Волинської і Рівненської областей Святейшого

го кінця. Благодать Святого Духа діє й нині, веде до однієї мети – до Всевишнього, до вічного життя. Ця благодать зливає завдяки Самому Богові, а не завдяки Московському Патріархові, як хибно вважає дехто.

Проте людина свідомо відкидає благодать

рет відповідей: нагальних проблем вони не вирішують, але показують обличчя кожного з учасників. Тому якби не було таких передач, то ніхто б не знав, хто є хто. А найбільшою духовною проблемою українців Святейший назвав проблему об'єднання в Помісну Українську Православну Церкву.

Ось відповіді на деякі інші гострі запитання.

І це ікони?!

До цього річної першості Європи з футболу створено спеціальний образ. На ньому Спаситель тримає футбольного м'яча, Діва Марія вказує на футбольне поле. Чи правомірне написання такої ікони і як узагалі треба ставитись до цього чемпіонату православним?

Патріарх наголосив: апостол Павло порівнював духовний подвиг християнина зі змаганням (1 Кор. 9:24), тож і футбол як вид спорту в здоровому вигляді Церква благословляє. Однак футбольний фанатизм подібний до божевілля, це гріхозна пристрасть, і в такому вигляді футбол Церквою не підтримується. «Христа з тим божевіллям поєднують не треба... Не можна молитись до такої ікони».

Було поставлено й інше подібне питання: про «ікону» із зображенням Сталіна, написану в Росії. На це Його Святейштво відповів, що ані в Украї-

пі стрімко зростає, однак моральний стан набагато вищий у нашому суспільстві, в чому неабияка заслуга Християнства.

Про багатство духовенства

Своє ставлення до збагачення деяких священнослужителів, зокрема купівлі дорогих автомобілів, Патріарх висловив так: грошолобство – порок, через що від них відступає Божественна благодать. «Те, що в Церкві є такі, – ми бачимо, але Іуда теж був серед дванадцяти. Проте це не значить, що дванадцять апостолів ішли невірною дорогою. Так і в наш час є такі серед духовенства, але вони не духовні, бо роблять ставку на земні багатства і не думають про вічне. В Церкві вони є, але за ними не треба йти».

Щодо користування якісними й дорогими авто Первоієрарх відповів: «Якщо вони потрібні для кращого служіння Церкві, то треба їх мати, а якщо це розкіш – то гріх». Гроші варто витрачати на необхідне, а не для розкоші.

Важливе діло, браття

Під час відвідань нашої єпархії Патріарх побував у Музеї історії Луцького Хрестовоздвиженського братства XVII–XXI ст. Його створено стараннями нинішніх братчиків у приміщенні

супроводжували митрополит Луцький і Волинський Михаїл та канцлер єпархії протоієрей Микола Цап.

Біля брами собору його зустріли вікарій єпархії єпископ Володимир-Волинський Матфей, голова обласної ради Володимир Войтович, декан собору протоієрей Микола Нецькар, інше місцеве духовенство та багато мирян. Учні Центру християнського виховання дітей та молоді вручили Його Святейштові коровай, виголосивши віншування.

З нагоди прибуття високого гостя в Божому домі відправили подячний молебень. Патріарх привітав присутніх із торжеством, висловив задоволення тим, що й цього року Творець сподобив його відзначити П'ятдесятницю разом із волинянами. «Кожного разу, згадуючи зішес-

Духа. Це стається тоді, коли вона грішить. Ні духовні титули, ні заслуги ще не є запорукою того, що в людині завжди перебуватиме Святейший Дух. Тому ми повинні не просто вірити, а постійно жити за цією вірою, виконуючи заповіді Христові».

Благодать Духа-Утішителя проявляється не тільки в тому, що допомагає нам очищатися від гріхів, а й дає силу переносити страждання. Тож із Триєдиним Богом ми непереможні, можемо перетерпіти всі злигодні світу цього».

Прес-конференція Святейшого

Того ж дня Патріарх Філарет у ході візиту на Волинь дав велику прес-конференцію.

Представників засобів масової інформації цікавили стосунки Київського і Московського

ні, ані в Росії не причислять Сталіна до лику святих, адже в усьому світі знають, що це кривавий тиран. Якщо ж таке станеться, наголосив Первоієрарх, то святі угодники «повстануть проти цього».

Чи потрібен нам ЄС?

Нині у Євросоюзі легалізуються одностатеві «шлюб», інші вияви морального занепаду західного суспільства. Чи, з огляду на це, потрібно Україні прагнути членства в Об'єднаній Європі? Чи зможе наша Церква протистояти цьому наступові гріха?

Його Святейштво зазначив, що Православ'я і надалі боротиметься з такими огидними явищами. Проти них сьогодні виступає і Всеукраїнська Рада Церков. А прагнути членства в Євросоюзі варто, адже там є багато чого й доброго. Ми повинні брати від Європи лише найкраще, а своє найкраще давати їй. Технічний прогрес у Євро-

колишнього братського монастиря. Це перший в Україні музей братської організації.

З експозицією Його Святейштва ознайомив голова Братства Андрій Бондарчук. У ній представлено оригінальні церковні предмети з колекції Волинського краєзнавчого музею, стародруки з бібліотеки Луцького братства, документи давніх подвижників Благочестя, метричні книги братського Чеснохресного храму, минуле й сучасне Братства у живописних творах і світлинах та, власне, стіни монастиря, які теж правлять за експонат.

Святейший відзначив, що показ справжньої, неперевершеної історії нашого народу – велика справа, поблагословив труд братчиків і щиро подякував А. Бондарчуку.

Валерія ЛЕСЮК, Віктор ГРЕБЕНЮК,
протоієрей Віталій СОБКО
Світлина Леоніда МАКСИМОВА

тя Святого Духа, закликаємо в наших молитвах, щоб Господь не залишав нас Божественної благодаті й укріпляв у цьому земному житті для того, щоб ми прийшли в Царство Небесне і вічне блаженне життя», – зазначив Святейший владика.

Первосвятительське слово

4 червня Патріарх, очолюючи Літургію в луцькому Троїцькому соборі, виголосив проповідь. Він, зокрема, сказав таке:

Святейший Дух, Особа Триєдиного Бога, – невидимий, проте Його дія стає видимою через людські вчинки. Через благодать Святого Духа в апостолів страх змінився на безстрашність, сила любові набагато зміцніла. Вони були готові йти за Христа аж до смерті. Та й у наш час, за радянської влади, було чимало священників, ченців, мирян, які йшли за вірою до смертно-

Патріархів та з іншими конфесіями, ставлення нашої Церкви до політичної ситуації в країні, євроінтеграції, мовного питання, збагачення духовенства, написання дуже незвичайних ікон, духовні проблеми українців.

Протягом сорока хвилин Його Святейштво дав чіткі відповіді на ці запитання. Зокрема зазначив, що раніше стосунки з УПЦ МП були напружені, однак тепер покращуються. Із боку глави держави вже проявляється рівність до всіх конфесій. Первоієрарх підкреслив, що нині у нашому Патріархаті налічується до 15 млн вірних, це свідчить про його зростання. Щодо політичної ситуації зазначив так: «Церква не може втручатися в політичні справи, однак для нас не байдужа наша держава, і доля нашого народу нас турбує, тому ми стоїмо на позиції української державності». На запитання, чи потрібні такого роду телепередачі, як шоу Шустера, владика Філа-

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на 2, 4 стор.

На завершення архієрей подарував кожному пляшечку з миром (із мироточивої ікони святих Луки Кримського з луцького храму Благовіщення Пресвятої Богородиці), натільний хрестик із Єрусалима, проскуру, а також збірку новел Брата Віктора «Тетрамерон», що вийшла нещодавно у єпархіяльному видавництві «Ключі».

У Ковельському деканаті

1 червня, у Міжнародний день захисту дітей, при парафії Великомученика й цілителя Пантелеймона в селищі Люблинець відбулось урочисте відкриття недільної школи. З цієї нагоди настоятель священник Матвій Олійник відслужив Божественну Літургію. Тут поки що навчаються 17 дітей, які опануватимуть ази православного віровчення, основи християнської етики, історію Церкви в Україні тощо. Після Служби о. Матвій вручив кожному вихованцеві пам'ятний медальйон із зображенням Спасителя і Богородиці. Для них був наданий солодкий стіл. Завершилося свято хвилюючим дійством: хлопчики й дівчатка випустили у небо білих голубів – символ чистоти і віри, єднання земного й небесного, Божественної благодаті, духовного багатства.

У Новолиницькому деканаті

Церква відзначила благодійників, котрі долучилися до відновлення та збереження цілющого джерела Біла Криниця, що в селі Стара Лішня (Іваницівський район). **5 червня** декан протоієрей Стефан Фульмес від імені митрополита Луцького й Волинського Михаїла вручив благословенну грамоту сім'ї Зрумів та подарував ікону Почаївської Божої Матері. Нагородження відбулося на завершення водосвятного молебню біля джерела, який відправив о. Стефан спільно з настоятелем місцевої парафії Святителя Миколая Чудотворця священником Романом Скіраком та іншим духовенством.

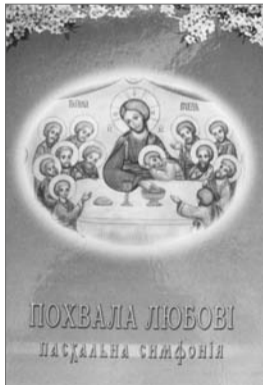
Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavja.lutska.ua

РАДИМО ПРИДБАТИ

Справжні цікавинки

Цього місяця у єпархіяльній книгарні «Ключі» з'явилися новинки для дитячого дозвілля. Зокрема, це пазли розміром 29,7х21 см із зображеннями церкви Мучениці Параскеви 1742 р. (с. Зарубинці, Черкащина) та церкви Св. архістратига Михаїла 1600 р. (с. Дорогинка, Фастівщина).

Також вийшла друком книга «Похвала любові. Пасхальна симфонія». У ній читач знайде оповідання та похвальні вислови святих отців, молитви, піснеспіви, стародавні українські ікони й коментарі до них.

Усі ці новинки презентувала парафія Св. архістратига Михаїла, Київ, Пирогів (Музей народної архітектури і побуту просто неба).

Звертайтеся до книгарні «Ключі» (Луцьк, просп. Воли, 2 – біля обласної юнацької бібліотеки, тел. 050 - 339-73-66, 067 - 570-57-97), запитуйте у храмах нашої єпархії.

ВОЛИНСЬКА ПРАВОСЛАВНА
БОГОСЛОВСЬКА АКАДЕМІЯ (ВПБА)
ЗАПРОШУЄ НА НАВЧАННЯ

Звертаємось до всіх, хто прагне зберегти батьківську віру: саме від вас залежить майбутнє духовне життя нашого краю. Не даймо занедбати багатвікову духовну скарбницю України!

Шановні батьки! Підкажіть своїм дітям, що вони покликані не тільки до буденних справ, а можуть бути обрані Богом до чогось надзвичайного, світлого і неперевершеного. Благословляйте їх на духовне навчання. Пам'ятайте, що велика честь для родини, коли з неї вийде священник, який буде постійно молитися за свої рідних і близьких. Стоячи перед престолом Господнім, він може привести до спасіння багатьох, вирвати з неволі диявола навіть, здавалося б, безнадійних грішників і повести в райські оселі. Якщо діти послухають вас, то станете найщасливішими на світі.

Юнаки і дівчата! Коли хочете прожити цікаве, наповнене невечерньою духовною радістю життя, присвятіть себе служінню Богові й рідному народові.

Сучасне церковне життя потребує і жіночої участі – через церковний спів, який особливо угодний Богу і є «подвійною молитвою». Тож запрошуємо вас отримати духовну освіту на регентському відділенні при академії і продовжити традицію славних жінок-християнок.

Подбаймо про духовне оздоровлення нації, поповнюючи ряди студентів ВПБА!

Правила вступу до Волинської православної богословської академії

Наша академія – вищий навчальний заклад закритого типу з п'ятирічним терміном навчання, який готує священнослужителів, працівників єпархіяльних управлінь і місії для Української Православної Церкви Київського Патріархату.

Після закінчення 4-х років навчання випускникові надається диплом бакалавра богослів'я. Якщо всі ці роки студент навчався на «відмінно» і «добре» та успішно захистив диплом бакалавра богослів'я, то він може продовжити навчання в академії на 5-му курсі й після його закінчення та успішного захисту отримати диплом магістра богослів'я.

На богословське відділення академії (стаціонарна і заочна форми навчання) приймаються особи православного віросповідання чоловічої статі у віці до 35 років, які мають середню освіту, неодружені або одружені першим шлюбом.

На регентське відділення приймаються особи чоловічої і жіночої статей віком до 45 років, які мають базову середню чи середню освіту. Термін навчання 3 роки. Випускники отримують дипломи регента церковного хору і вчителя основ християнської етики.

Вступники повинні пройти співбесіду і скласти усні іспити з таких дисциплін: біблійна історія, катехізис, церковний устав, церковний спів (програми додаються); написати диктант на одну із запропонованих біблійно-церковних тем.

Студенти забезпечуються житлом і триразовим харчуванням.

Від абітурієнтів вимагається тверде й усвідомлене знання напам'ять молитов:

початкових: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний», «Святий Боже», «Пресвята Тройце», «Отче наш», «Прийдіть, поклоніться»;

ранішніх: «Від сну піднявшись», «Вседержителю, Слово Отче», «Благого Царя Благая Мати», «Ангелу-хоронителю»;

Божій Матері: «Богородице Діво, радуйся», «Достойно є», «Непереможній Воєводі», «Милосердя двері», «Не маємо іншої допомоги»;

Символу віри; молитви св. Єфрема Сирина; Молитви перед святим Причастям; тропарів дванадцятих свят; тропаря своєму святому; псалмів 50-го та 90-го.

Абітурієнти повинні володіти церковним читанням мовами українською та церковнослов'янською (з українською вимовою).

Для вступу до академії потрібно подати такі документи:

- 1) прохання на ім'я ректора;
- 2) анкету (за зразком);
- 3) чотири фотокартки розміром 4 х 6 см;
- 4) автобіографію;
- 5) свідоцтво про народження;

- 6) документ про освіту;
- 7) довідку про склад сім'ї;
- 8) медичну довідку;
- 9) рекомендацію єпархіяльного архієрея або парафіяльного священника;
- 10) свідоцтво про Хрещення;
- 11) свідоцтво про Вінчання (для одружених);
- 12) військовий квиток або приписне свідоцтво;
- 13) паспорт, а також п'ять конвертів з маркою.

Усі документи приймаються в оригіналах канцелярією академії до 17 серпня включно. Іспити – 21–22 серпня.

Програми усних іспитів

Біблійна історія

Старий Заповіт

1. Книга Буття. Створення Богом світу і людини.
2. Блаженне життя працьовитих у Раю.
3. Гріхопадіння і його наслідки.
4. Каїн і Авель. Сиф.
5. Потоп. Ной і його нащадки.
6. Вавилонське розсіяння.
7. Авраам. Покликання і переселення в Обітовану Землю.
8. Богоявлення Аврааму.
9. Знищення нечестивих міст Содом і Гоморри.
10. Народження Ісаака і вигнання Агарі.
11. Принесення в жертву Ісаака.
12. Яків та Ісав.
13. Історія Йосифа.
14. Народження і виховання Мойсея. Неопалима купина.

15. Кари єгипетські. Установлення Пасхи і вихід із Єгипту.
16. Євреї в пустелі. Синайське законодавство.
17. Ісус Навин і завоювання Обітованої Землі.
18. Період суддів. Девора і Варах, Гедеон, Іфтах, Самсон.
19. Історія Руфі.
20. Самуїл – пророк і суддя.
21. Саул. Помазання на царство, перемоги і непослух його перед Богом.
22. Давид – цар, пророк і суддя.
23. Цар Соломон. Побудова Храму.
24. Пророки Ілля і Єлісей.
25. Пророк Іона.
26. Пророк Даниїл. Три отроки в печі вавилонській.

Новий Заповіт

1. Різдво Богородиці. Введення в Храм і виховання.
2. Благовіщення Пресвятої Богородиці.
3. Різдво Христове. Поклоніння пастухів і волхвів. Стрітення Господнє.
4. Йоан Хреститель, його народження і проповідь. Хрещення Господнє.
5. Сорокаденний піст і спокуса Господа в пустелі.
6. Покликання апостолів.
7. Чудо в Кані Галілейській. Зцілення двох сліпих, біснуватого німого.
8. Насичення п'яťох тисяч у пустелі.
9. Притчі Господа Ісуса Христа:
 - про немилосердного боржника (Мф. 18:23–35);
 - про доброго самарянина (Лк. 10:25–37);
 - про блудного сина (Лк. 15:11–32);
 - про багача і Лазаря (Лк. 16:19–31);
 - про митаря і фарисея (Лк. 18:10–14);
 - про робітників у винограднику (Мф. 19:27–30, 20:1–16);
 - про весільний бенкет (Мф. 22:2–14);
 - про десять дів (Мф. 25:1–13);
 - про таланти (Мф. 25:14–30).
10. Преображення Господнє.
11. Воскресіння праведного Лазаря.
12. Бесіда з Никодимом.
13. Бесіда з самарянкою.
14. Вхід Господній у Єрусалим.
15. Зрада Юди. Змова юдеїв.
16. Тайна вечеря. Установлення Євхаристії.
17. Події гефсиманської ночі.
18. Розп'яття, смерть і поховання Спасителя.
19. Воскресіння Христове. Явлення Господа.
20. Вознесіння Господнє.
21. П'ятдесятниця. Зішестя Святого Духа.

Катехізис

1. Вчення Православної Церкви про природне і надприродне одкровення.

2. Вселенські Собори.
3. Символ віри (з 1-го по 12-й члени). Історія складання.
4. Таїнства Православної Церкви: Миропомазання, Євхаристія, Шлюб, Священство, Хрещення, Єлеосвячення, Покаяння.
5. Заповіді Закону Божого (з 1-ї по 10-ту).
6. Вчення Православної Церкви про Заповіді блаженства (з 1-ї по 9-ту).
7. Молитва Господня «Отче наш». Сім прохань і словослів'я.

Церковний устав

1. Поняття про богослужіння.
2. Походження храму.
3. Зовнішній вигляд храму.
4. Внутрішнє упорядкування храму.
5. Іконостас.
6. Вітвар.
7. Священні посудини (сосуди), які використовуються під час богослужіння.
8. Церковнослужителі Православної Церкви.
9. Священні одежі (облачення) священнослужителів.
10. Приналежності архієрейського богослужіння.
11. Добове коло богослужіння.
12. Тижневе коло богослужіння.
13. Річне коло богослужіння.
14. Богослужбові книги.
15. Види ектеній.
16. Всенічне бдіння: Вечірня і Рання.
17. Божественна Літургія св. Йоана Златоустого: проскомодія.
18. Літургія оголошених.
19. Літургія вірних.
20. Літургія св. Василя Великого.
21. Літургія Ранішоосвячених Дарів.
22. Таїнства Хрещення і Миропомазання.
23. Таїнство Покаяння і Причастя.
24. Таїнство Єлеосвячення.
25. Короткі відомості про молебні.
26. Про поховання спочилих.
27. Короткі відомості про особливості богослужіння річного кола (циклу).
28. Великий піст.
29. Тижні Великого посту.
30. Страсний тиждень.
31. Свята Православної Церкви.
32. Чернецтво і монастирі.
33. Прочанство у Православній Церкві.
34. Дзвони і православне дзвоніння.
35. Види дзвонів і їх назви.
36. Використання дзвону і його значення на Всенічному бдінні та на Літургії.

Церковний спів

Абітурієнт повинен:

1. Співати напам'ять: «Царю Небесний», «Отче наш», Символ віри, «Достойно є»; тропарі Різдва Христового, Богоявлення, Пасхи, Тройці, Преображення Господнього, Воздвиження Чесного Хреста.
2. Уміти на слух голосом і ритмічно повторювати заданий музичний фрагмент.
3. Проспівати одну українську народну пісню за своїм вибором.

Рекомендована література: Закон Божий. – К.: УПЦ КП, 2004; Молитовник. – К.: УПЦ КП, 2003.

До уваги випускників
духовних семінарій

Волинська православна богословська академія оголошує набір студентів на 5-й курс. До академії приймаються особи, які закінчили семінарію за першим розрядом і мають бажання продовжити навчання та здобути диплом магістра богослів'я.

Вступники повинні пройти співбесіду і скласти іспити з догматичного богослів'я, Старого Заповіту, Нового Заповіту, загальноцерковної історії та історії Української Православної Церкви. Абітурієнти з інших семінарій подають документи, перераховані вище.

Випускники академії отримують право вступу до аспірантури.

Детальна інформація – за адресою: 43025 м. Луцьк, вул. Градний узвіз, 5. Тел.: (0332) 72-60-72, 72-32-12. Інтернет-сайт: Vpba.org

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

У церкві – красиво

20 травня, у Неділю про сліпого, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Боже-

ственну Літургію в храмі Вознесіння Господнього селища Любешів з нагоди 10-річчя від освячення місця під будівництво церкви. Також владика освятив нове внутрішнє оздоблення Божого дому й нове приміщення недільної школи. Співслужили з архієреєм декан і настоятель парафії протоієрей Юрій Устимчук, місцеве духовенство та священнослужителі Камінь-Каширського, Маневицького деканатів.

За Богослужінням митрополит виголосив проповідь про окрасу храму. Зокрема, зазначив: кожен, хто долучився до прикрашання Божого дому, залишив тут частинку своєї любові. Адже такими діями прославляємо Всевишнього. Свято увінчалось нагородами: митрою відзначено о. Юрія, а благословенними грамотами – парафіян та жертводавців храму.

На шляху до Почаєва

20 травня настоятель парафії Святого Духа в Берестечку Горохівського деканату священник Володимир Курчин освятив статую Матері Бо-

жої на трасі неподалік селища. Колись прочани, помолвившись біля цієї фігури, ішли пішки до Почаєва. З часом від неї залишились уламки. Але завдяки добродійнику Сергієві Філіповичу на цьому місці встановлено нове зображення Богородиці.

У пастирському слові о. Володимир наголосив на необхідності збереження українських пам'яток і традицій, а співці Свято-Духівського храму подарували присутнім піснеспіви.

Святкуючи, вчитися

22 травня, у день спомину про перенесення мощей Миколая Чудотворця, митрополит Михаїл з нагоди престольного празника очолив Літургію у храмі с. Городище-1 Луцького районного деканату та освятив два кивоти (Спасителя і Божої Матері), які є продовженням іконостасу. Із владикою співслужили декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель священник Богдан Лисак та інше духовенство.

За Богослужінням архієрей мовив проповідь про ревність у вірі. Високопреосвященний закликав усіх брати приклад зі святиеля Миколая у вірі й прагненні жити справжнім православним життям, що базується на любові до Бога та ближнього.

Цього урочистого дня кожен вірянин міг прикластися до частки мощей Миколая Чудотворця, які привіз із собою владика Михаїл.

З усією громадою молилися сільський голова Валентина Сметана, генеральний директор СТОВ «Україна» Луцького району Ігор Павлович та виконавчий директор того ж підприємства Василь Ярема.

Валерія ЛЕСЮК
Світлина інформаційної служби епархії
та з сайту Viche.lutsk.ua

ПАЛОМНИЦТВА

До одновірців на Кавказі

Двадцять волинян-богомольців одвідали найбільші святині Грузії під час другої прощі в цю країну, організованої паломницьким цен-

траційним наказав нести небіжчиків на схід аж до того місця, де процесія застане світанок. Цим місцем виявились руїни спаленої церкви, де Давид і Костянтин її поховали. У середині XI століт-

чинок п'ятдесят грузинських дітей, чії родини лишилися без житла внаслідок подішньої війни. Тож, згадуючи ті події, прочани відвідали цих дітей, та ще й не з порожніми руками. Щира подяка за подарункові набори директору кондитерської фабрики «Ярич» (Львівська обл.) Володимирові Гнатюку та луцькому міському голові Миколі Романюку.

До Миколая в Італію

Паломницька група з нашої епархії уперше побувала в м. Барі (Італія), де перебувають мощі Миколая Мирлікійського. Ініціатор прощі – настоятель церкви Святителя Миколая Чудотворця в Горохові протоієрей Роман Янів.

З нагоди 10-річчя заснування цього храму

відслужив молебень біля бічного престолу й миропомазав не тільки наших паломників, а й інших прочан.

Крім того, волиняни стали свідками святкування Перенесення мощей святого Миколая з Мир Лікійських до Барі. За словами душпастиря, це дуже цікаво й триває три дні. На перший день з собору виносять образ чудотворця в супроводі безлічі пілігримів. Потім його відносять у порт і, відпливши на яскравому кораблику, повертаються до міста увечері. Після цього кораблик на колесах везуть головними вулицями і заносять у базиліку, де відправляють богослужіння.

Також наші паломники протягом 5–12 травня побували в Римі, Венеції та угорській сто-

тром епархії «Осанна» (керівник Лариса Савчук) 24 квітня – 3 травня. Духовно окормлював поїздку староста луцького кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець.

Цього разу паломники побували у багатьох нових місцях, серед яких – монастирі Мучеників та Гелатський, храм Баграта в Кутаїсі, церква Богородиці в Гуріанте та інші.

На місці монастиря Святих Давида і Костянтина (інша назва Моцамета, грузинською «мучеників») на початку VIII ст. стояла церква. Під час арабської навали вороги спалили її. Краєм правили Давид і Костянтин, що воювали проти арабів, але були розбиті й захоплені в полон. Православним князям пропонували повернутися в іслам, але брати відмовилися. Їх мучили дев'ять днів, потім втопили в річці Ріоні. Коли тіла було знайдено на березі, люди почули глас із неба,

та тут побудували великий Божий дім і заснували монастир Моцамета. Ковчег із мощами святих розміщено в головному храмі.

Інше місце прощі – собор Баграта III, першого царя об'єднаної Грузії. Його було освячено на честь Успіння Пресвятої Богородиці. Собор не проіснував до наших днів, але його руїни збереглися в центрі Кутаїсі. Монастир Гелаті, заснований і почасти зведений царем Давидом Будівничим у 1106 році неподалік від Кутаїсі, – ще одне постійне місце богомілья. Від монастирського комплексу збереглися споруди XII–XIII ст. У його соборі похований сам цар Давид і всі наступні монархи аж до цариці Тамари.

Важливою складовою цієї подорожі стала і зустріч з міським головою м. Горі Звіадам Кхмаладзе на його запрошення. Адже в грудні 2008 р. наші Церква та місто Луцьк приймали на відпо-

душпастир з іще п'ятьма богомольцями, серед них жертводавці – начальник державної податкової інспекції району Руслана Дейнега, директор психоневрологічного інтернату Юлія Ковальчук, Василь Ріполовський – відвідали собор Святого Миколая (XI ст.), де перебувають останки угодника. 8 травня о. Роман

лиці Будапешті. В Україну вони привезли ікони святого Миколая, прикладені до мощей Божого угодника.

Інформаційна служба епархії
Світлина з архіву паломницького
центру епархії «Осанна»
та протоієрея Романа ЯНІВА

ОГОЛОШЕННЯ

Для православного юнацтва

10–20 липня в урочищі Білі Береги поблизу селища Колки Маневицького деканату діятиме православний молодіжний табір, який організовує духовна консисторія. В наметовому містечку, розташованому в сосновому лісі на мальовничому березі річки Стир, молодь творитиме християнську спільноту, спілкуватиметься з новими друзями і, звичайно, активно відпочиватиме. У програмі: ранкові та вечірні молитви, богослужіння, бесіди зі священниками, екскурсії, спортивні та інтелектуальні ігри, пісні під гітару біля вогнища тощо.

Реєстрація майбутніх таборян до 8 липня. Необхідно зголоситися за телефонами (0332) 20-00-25, (095) 538-05-87 (о. Юрій), (066) 467-66-31 (Лариса). Для реєстрації потрібно подати такі дані майбутнього учасника табору: прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, по-

штова й електронна адреса, телефон. Прохання зголошуватися завчасно, кількість місць обмежена!

Для участі в таборі необхідно взяти речі: спальний мішок, туристичний килимок, ліхтарик, спортивний одяг, купальник закритого типу/плавки, дощовик і теплий одяг на випадок негоди, одяг для богослужіння (для дівчат – довга спідниця, хустка, блузки з закритими плечима; для хлопців – штани й сорочка), засоби особистої гігієни та від комарів, аптечку, а також декілька маленьких подарунків для гри.

Доїзд: від луцького кафедрального собору Святої Трійці 10 липня о 8 год учасники централізовано автобусами їдуть до місця таборування. Повернення – 20 липня о 16 год до Луцька.

Пожертва на проживання й харчування складає 350 грн.

Світлина Ігоря Сацика

ХУДОЖНЄ СЛОВО

ЖИТТЯ І ДІМ

Один чоловік ціле життя зводив дім. Він провів на будівництві всі вихідні, кожну відпустку. У вільний час намагався знайти якісь особливі матеріали, зробити будинок не тільки гарним, але й затишним і теплим. Ні з ким не дружив, нікому не допомагав, не ходив до церкви, не читав книжок... Навіть одружитися не встиг. Він усе мріяв, що от закінчить дім, оздобить його, а тоді одружиться і взагалі надолужить усе, чого досі не мав. А роки йшли. «В мене все ще буде!» – потішав себе хазяїн дому. І справді, він добував оселю, зробив її затишною, теплою і комфортною. А наступного дня помер.

Ми завжди думаємо, що в житті все ще буде. Дійсно важливі речі відкладаєш на потім, а оте «потім» може і не настати.

Володимир ЛИТВИНЕНКО

ОГОЛОШЕННЯ

Запрошуємо до співпраці

Інформаційно-видавничий центр Волинської єпархії Київського Патріархату організовує і веде діяльність у нашому краї відповідно до потреб Церкви, використовуючи різні види та форми поширення інформації. Центр здійснює загальне керівництво, координацію та взаємодію відділів: інформаційної служби, прес-служби, газети «Волинські єпархіяльні відомості», сайту Pravoslavja.lutsk.ua, телестудії «Собор», радіостудії «Благо», видавничого відділу «Ключі».

Нема сумнівів: потреба в поширенні Слова Божого, слова Православної Церкви дуже велика, а женців, як завжди, на ниві інформаційного служіння – мало.

Тому запрошуємо долучитися до цієї важливої праці **православних волинян-добровольців** –

журналістів, блогерів, редакторів, фотографів, відеооператорів, інших працівників ЗМІ, прес-рекладачів, розповсюджувачів газет і книг, які мають бажання і хоч невелику можливість бути апостолами XXI століття. Зголошуйтеся: за тел. (0332) 72-21-82, моб. (050) 661-56-68, ел. поштою – pres-sluzhba@ukr.net.

У Луцьку, на просп. Воли, 2 працює **єпархіяльний оптово-роздрібний склад-магазин**. Тут можна придбати все церковне начиння, ікони, священничий одяг тощо. Магазин працює в понеділок – п'ятницю з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва з 13 до 14-ї. За довідками звертатися до Богдана Тишкевича, тел. (066) 217-25-58.

Слухайте самі, радьте іншим!

Щонеділі о 7.30 – православна передача «Благо» на радіостанції «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

Автор і ведучий протоієрей Віктор Пушко пропонує розповіді про свята

й тлумачення недільних євангельських читань (рубрика «Слово душпастиря»), спілкування зі священнослужителями та мирянами на актуальні теми («Варто дослухатись»), про християнську художню літературу («Помічне читання») а також церковні вісті, анонси тощо.

ПАЛОМНИЦТВА

17 червня – до Берестечка з нагоди відпустового свята та чергової річниці Берестецької битви (Патріарша Літургія за участю митрополита Михаїла). Зголошуватися до 16 червня. Виїзд о 7.00. Повернення – о 20.00. Вартість поїздки 65 грн.

18–30 червня, 29 червня – 11 липня, 10–22 липня, 21 липня – 2 серпня, 1–13, 12–24 серпня, 23 серпня – 4 вересня – до святинь Криму: Бахчисарай (Успенський монастир, Качі-Кальйон-Печерний монастир), Севастополь (Херсонес, Володимирська церква, Георгіївський монастир, Новапаський скит, Інкерманський монастир), Сімферополь (архієрейська Літургія в кафедральному соборі Рівноапостольних Володимира й Ольги, Троїцький монастир, Петро-Павлівський собор, Свято-Троїцький собор – мощі Луки, каплиця Єлени й Константина), Топловський монастир. Вартість (проїзд, екскурсії та проживання): 1500 грн у приватному секторі, 1700 грн на квартирах; для дітей дошкільного віку – 1000 грн.

Увага! Цього року їдемо залізницею. Просимо зголошуватися терміново, кількість місць обмежена.

28 червня, 26 липня, 30 серпня – до почаївських святинь: Почаївська лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися: на першу поїздку – до 27 червня, на другу – до 25 липня, на третю – до 29 серпня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 75 грн.

7 липня – до Маняви (Івано-Франківська обл.) з нагоди престольного свята на честь преподобних Іова та Феодосія Манявських (Богослужіння очолює Патріарх Філарет): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Зголошуватися до 5 липня. Виїзд 6 липня о 23.30. Повернення – 7 липня о 23.30. Вартість поїздки 220 грн.

13 липня – до святинь Володимира: собор і монастир Різдва Христового – Юріївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Зголошуватися до 12 липня. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 70 грн.

18 липня, 15 серпня – до святинь Львова. Зголошуватися: на першу поїздку – до 17 липня, на другу – до 14 серпня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 160 грн.

19 липня – до святинь Рівненщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело

Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 18 липня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 80 грн.

24 липня, 8 серпня – до святинь Києва: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Іонівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимирський собор (Патріарша Служба). Зголошуватися: на першу поїздку – до 22 липня, на другу – до 6 серпня. Виїзд 23 липня і 7 серпня о 23.30. Повернення – 24 липня і 8 серпня о 23.30. Вартість поїздки 240 грн.

24 серпня – до святинь Рівненщини з нагоди відпустового свята у храмі Острозької академії на честь Преподобного Федора Острозького: крім цього храму, монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 23 серпня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 80 грн.

28 серпня – до святинь Володимира з нагоди престольного свята храму Успіння Пресвятої Богородиці жіночого монастиря Різдва Христового (поїздку очолює митрополит Михаїл): собор і монастир Різдва Христового – Юріївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Зголошуватися до 27 серпня. Виїзд о 8.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 70 грн.

13–20 вересня (7 ночей) – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа» проводиться з благословіння Патріарха Філарета): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися не пізніше ніж за три тижні.

13–22 вересня (9 ночей) – до Святої Землі. Крім зазначеної вище програми, додається поїздка на гору Синай (Єгипет). Зголошуватися не пізніше ніж за три тижні.

Виїзд на автобусні проці – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Осанна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.

Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)

Друк: ПрАТ «Волинська обласна друкарня»

Луцьк, просп. Воли, 27. Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 2692. Наклад 3600 пр.

Передплатний індекс 91241

Редакція

Андрій ГНАТЮК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), Віталій КЛІМЧУК (в. о. відповідального секретаря), протоієрей Віталій СОБКО, Валерія ЛЕСЮК, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «НИЦІАЛ»).

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРИЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsystoriia@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00. Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія

Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00
Секретар Галина МЕЛЬНИК. Тел./факс (0332) 72-44-64

Інформаційно-видавничий центр

Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО.
Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) – info@sluzhba@ukr.net
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – pres-sluzhba@ukr.net

Сайт Pravoslavja.lutsk.ua – info@pravoslavja.lutsk.ua
Газета «Волинські єпархіяльні відомості» – vuyev@ukr.net
Телестудія «Собор» – головний редактор Андрій ГНАТЮК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net

Капеланська служба

Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Осанна»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77,
моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння
Завідувач Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00.
Social-sluzhba@ukr.net